
NOTAT

Til:	Folketingets Europaudvalg	J.nr.:	400.A.5-3-4-615
CC:		Bilag:	
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	17. marts 2014
Emne:	EU-Domstolen: Besvarelse af spørgsmål og afgivelse af indlæg i udtalelssag A-1/13 om EU's eksterne enekompetence.		

Indledning

Kommissionen har i medfør af artikel 218, stk. 11, i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde anmodet EU-Domstolen om at udtale sig om EU's eksterne enekompetence. Spørgsmålet udspringer af en bestående uenighed mellem Kommissionen og et stort antal EU-medlemsstater om, hvorvidt EU har eksklusiv kompetence til at meddele accept af tredjelandes tiltrædelse til Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale barnebortførelser (Haagerkonventionen af 1980).

Kommissionen har i sin anmodning om en udtalelse redegjort for sin retlige vurdering af spørgsmålet og har anført, at kompetencen til at meddele accept af tredjelandes tiltrædelse til konventionen henhører under EU's enekompetence.

Baggrund

EU's medlemsstater har på mellemstatsligt grundlag tiltrådt Haagerkonventionen af 1980. Konventionens mekanismer er med Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 inkorporeret i EU-retten med virkning for samtlige medlemsstater, bortset fra Danmark, som i henhold til det danske retsforbehold (indeholdt i protokol 22 om Danmarks stilling som bilag til Traktaten om Den Europæiske Union og Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde) ikke har deltaget i vedtagelsen af forordningen og ikke er bundet deraf.

Et tredjelandes tiltrædelse af konventionen får kun virkning mellem den tiltrædende stat og en stat, der allerede har tiltrådt konventionen, hvis den sidstnævnte stat accepterer tiltrædelsen.

Kommissionen er af den opfattelse, at EU med vedtagelsen af forordning nr. 2201/2003 fik eksklusiv kompetence til på medlemsstaternes vegne at afgive accept hertil. På den baggrund fremsatte kommissionen i december 2011 forslag til forordninger om medlemsstaternes erklæring om accept på EU's medlemsstaters vegne af en række tredjelandes tiltrædelse af konventionen. Forslagene er omfattet af det danske retsforbehold.

Under forhandlingerne om forslagene i Rådet tilkendegav et stort antal medlemsstater, at de var af den opfattelse, at kompetencen tilkommer medlemsstaterne. Følgelig stoppede forhandlingerne i Rådet om forslagene.

På baggrund af denne uenighed har Kommissionen anmodet EU-Domstolen om at tage stilling til, om EU har enekompetence til at acceptere tredjelandes tiltrædelse af konventionen.

Sagens betydning for Danmark

Danmark har – i modsætning til en række andre medlemsstater – ikke afgivet skriftligt indlæg i sagen, da Danmark pga. retsforbeholdet ikke er omfattet af forordning nr. 2201/2003.

Den 28. februar 2014 har EU-Domstolen imidlertid stillet følgende spørgsmål netop vedrørende retsforbeholdet:

”Den danske regering, såvel som sagens øvrige parter, bedes – i forlængelse af Domstolens plenumudtalelse af 4. februar 2006 – præcisere den potentielle indvirkning på den foreliggende sag af den omstændighed, at Danmark, i overensstemmelse med protokol nr. 22 om Danmarks stilling som er bilagt EU og EUF-traktaterne, ikke deltager i vedtagelsen af foranstaltninger, som henhører under området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, således at Danmark ikke har medvirket til vedtagelsen af forordning nr. 2201/2003 og ikke er bundet heraf.”

I den anledning vil Danmark afgive skriftligt svar på det af EU-Domstolen stillede spørgsmål samt deltage ved den mundtlige forhandling ved EU-Domstolen.

Regeringens stillingtagen til sagen

I besvarelsen af spørgsmålene vil regeringen redegøre for det danske retsforbehold, jf. protokol 22 om Danmarks stilling. Regeringen vil i den forbindelse anføre, at konsekvensen af Danmarks stilling er, at spørgsmålet om EU har enekompetence til at acceptere tredjelandes tiltrædelse af Haagerkonventionen af 1980, ikke har betydning for Danmarks retsstilling i forhold til konventionen. Danmarks retsstilling har på den anden side heller ingen betydning for vurderingen af EU's kompetence.

Udenrigsministeriet